noch.caſu 351. Farin.d.q. 129.p.2.n.23.& ſeq.& p. 3.nu.107.& ſeqq. *Roſſ.*

b *Mitiori.*] Adde Roch. Cur. in repet.c.ſi.de conſuet. verſ. contra tamen, vbi dicit hoc ſingulare pro amico liberando à pęna mortis. Ex quo infer-
11 tur, quod iudex arbitriũ ſuum extendere vſque ad mortem, & ſic limitatur gloſſ.in §.ſumma inſtitut. de iniur. *Baiar.*

c *Hoc autem.*] Decia. in tract.crim. tom.2.libr. 9.c.vlt.& c.31.nu.5.Farinac.d.q.129.par.2.nu.26. vbi de tractantib. & participib. & reſpectu torturæ hanc opinionem ibidem, numero 69. & 70. reprobat. *Roſſ.*

d *Huiuſmodi exhortationes.*] Adde tamen, quod hortari ad maleficium eſt quid diuerſum à mandato; pro quo vide Menoch.tract.de arb.iud. centur. quarta, caſu 251. ſub numero decimonono. *Drogh.*

mitiori. b *Et hæc eſt communis opin. vt dicunt ſcribentes in c. 1. de offic. deleg. & in ſpecie Imola, num. 9. & Fel. nu. 8. & Dec. num. 9. prout illum refert Hipp. Rim. inter conſilia criminalia diuerſorum, conſ.* 105. *num.* 43. *lib.* 1. *Berbe. in Viatorio Iuris in rub. de homicid. col. 6. verſ. ſupereſt videre. Felin. in cap. ſicut dignum, num. 7. de homic. Dec. in l. conſilij, nu. 4. ff. de reg. iur. quem refert Practic. Conradi fol.* 331. *poſt numerũ* 1. *Cagnol. in d. l. conſilij, num. 6. Carer. in pract. crimin. fol.* 343. *nu.* 163. *Berous in d. cap. 1. num. 85. vbi dicit, quòd hæc eſt communis opin. Legiſt. & Canoniſt. Dida. in repet. clem. ſi furioſus, fol.* 291. *col. 2. in fin. & in repe. cap. peccatum, fol.* 291. *Bolen. in repet. l. capitalium, §. famoſos, num. 94. & ſeq. ff. de pęn. Duennas reg.* 149. *Plaza, libro 1. delict. cap. 17. numero 1. & 7. & in fin. Boer. deciſ.* 262. *poſt num. 2. Boſſ. in tit. de mand. ad homic. nu.* 59. *Taeg. in pract. crim. cap.* 11. *num.* 7.

2 *Hoc* c *autem, quòd dictum eſt in conſulente, locum habet etiam in exhortante: nam exhortans aliquem, vt committat delictum, tenetur & ipſe, ſi ille alias non fuiſſet cõmiſſurus: ſi verò fuiſſe alias commiſſurus, non tenetur. Et ita tenent communiter DD. vt dicit Alberic. in l. ob hæc verba, in fi. ff. de ijs, qui no. infa. Senatus tamẽ ſolet huiuſmodi exhortratores, ſeu perſuaſores delictor. prius torquere ſuper mãdato, & vbi negent mandatum dediſſe, illos puniri extra ordinem. Et ita ſeruatum fuit in quidam Ambroſina Monina, quæ perſuaſerat adultero, vt virum ſuum interficeret, nam prius torta ſupra mandato, cum nihil faſſa fuiſſet, iuſſa fuſtigari,* 30. *Ian.* 1548. *P. N.*

QVÆST. LXXXIX.

An aliquis ſit puniendus ex mandato.

SVMMARIA.

Ex Claro.

1 *Mandans fieri delictum, an puniatur eadem pæna qua principalis delinquens.*
2 *Statutum puniens committentem delictum, an habeat locũ in eo, qui mandauit illud committi.*
3 *Mandans committi homicidiũ, tenetur de homicidio propter mandatum, non autem ex mandato.*
4 *Mandans an debeat puniri in loco dati mandati, vel in loco patrati delicti.*
5 *Mandans vulnerari, ſi ſequatur mors, an teneatur de homicidio.*
6 *Si dominus dicat famulo, Vade, & non reuertaris, donec ſẽtiã nouam de tali, &c. an præſumatur mandatum, ſi famulus illum occiderit.*
7 *Si dominus poſt acceptam iniuriam loquatur alicui ad aurẽ, ſi ille poſtea iniuriantem interfecerit, an præſumatur mandatum.*

Ex Additionibus.

1 *Mandans an puniatur eadem pæna, qua mandatarius, remiſſiuè.*
2 *Mandans quando pœna extraordinaria ſit puniendus, remiſſiue.*
3 *Mandatum quibus verbis inducatur, conſilium, inflammatio & inſtigatio, remiſſiuè.*
4 *Conſulens, vel perſuadens, aut inflammans ad ſui ipſius cõmodum an dicatur mandare, & teneatur pæna ſtatuti, remiſſiuè.*
5 *Mandati verba ſunt probanda.*
Capite, vel humeris annure importat concluſum.
6 *Mandans alicui, vt homicidium faceret, ſi ille alteri mandauit, omnes tenentur eadem pæna.*
7 *Mandans in grauibus delictis ex ſimplici mandato, nullo effectu ſecuto extraordinariè punitur, etiam, quod ad aliquem actum deuentum non fuerit.*
Et quid mandatarius non acceptauerit.
8 *Bal. in l. non ideò minus, C. de accuſ. declaratur.*
9 *Attentatio qualibet, ſiue actus, qui tendit ad delinquendum eſt punibilis, dummodo non ſit in leuibus delictis.*
10 *Attentans corrumpere iudicem punitur, etiam quod Iudex non conſenſerit.*
11 *Mandatarius, qui non acceptauit mandatum, fecit indicium ad torturam contra mandantem, concurrente aliqua præſumptione.*
12 *Conſuetudo generalis, quod nõ punitur affectus, niſi ſecuto effectu, intelligitur quiad pænam ordinariam, & non extraordinariam.*
Delictum attentatum, & perfectum, an & quando æquò puniantur remiſſ.
13 *Mandatarius ex ſola mandati ſuſceptione, ſi delictũ eſt atrox, punitur etiam quòd mandatum non habuerit effectum, quia ſibi reuocatum fuit.*
14 *Maudatarius, qui mandatum ſuſceperit, quibus excuſari poſſit remiſſiuè.*
Mandans fieri homicidium an capite puniatur ex ſtatuto imponente pænam mortis pro homicidio, vbi aliud ſtatutum prohibeat corporaliter puniri niſi iure municipali caueatur remiſſ.
Statutum puniens delinquentem pæna odioſa, & exorbitanti, comprehendit etiam mandantem fieri delictum.
*14 *Mandans, & mandatarius in quo differant.*
*14 *Nuntius portans litteras ad aliquem occidendum quando de homicidio tendatur.*
15 *Mandans ad teneatur, ſi mãdatarius exceſſerit fines mãdati.*
16 *Et quid ſi exceſſerit præſente, & abſente, mandante, & non contradicente.*
17 *Mandans vulnerari, quando non teneatur morte ſecuta, remiſſiue.*
Et quid ſi expreſsè mandaſſet, ne interficere, ibid.
18 *Et quid ſi mandauerit mulierem rapi, & in raptu fuerit interfecta.*
19 *Offenſus cum baculo, ſi fratrem rogauit, vt ſuam iniuriam vlciſceretur, qui poſtea offenſorem interfecit, an de homicidio tenetur.*
20 *Et quid de domino dicente prædicta verba famulo ſuo, qui fuerit verberatus.*
*21 *Mandatum de occidendo an probetur per illa verba* dà, dà *al traditore, ſecuto homicidio Rom. iun. taxatur ibi.*
Et quid ſi dixerit alicui, Ioſtò di mala voglia, perche vorrei, che il tale mi foſſe leuato dinãzi à gli occhi, & foſſe morto, *& poſt paucos dies fuit interfectus ab eo, cui dicta verba fuerunt dicta.*
Et quid ſi poſt homicidium eodem dediſſet pecuniam, vt aufugeret, ibidem.

Bart.

23 *Bart. in l. ſi quis §. ſed ſi mandauerit, ff. de acquiren. hær. declaratur.*
24 *Iudex dicens nuncio virtute officij,* dagli, *an cenſeatur mãdaſſe de occidendo, remiſſiuè.*
25 *Mandatum an præſumatur, ſi conſanguinei alicuius offenſi ad illius præſentiam offendentem vulnerauerint.*
26 *Mandatum homicidij quomodo probetur.*
Et an ex eo quod quis capite annuerit ad malefactorem. ibidem
27 *Et an per allocutionem ad aures.*

ADDITIONES

Ad Quæſt. LXXXIX.

Succeſſiuè quæro.) Adde, atque fuſius declaratum uide per Menoch. de arb. iud. libro ſecundo cent. 4. caſ. 352. vbi quando, & qua pœna mandans perpetrari delictum punietur, declaratum habes. Et quid ſi, uel iure communi, uel municipali certa pœna non ei, ſed ſolum mandatario eſt indicta, late, & diligenter explicatum vid. per eundem caſ. ſequent. Et de 17. cauſis excuſantibus mandantem, vi. plene per Carer. in practic. criminal. §. homicid. 5. a numero 22. vſque ad 95. *Giach.*

a *Succeſſiuè quæro, nunquid.*) Statutum diſponens per uerba in rem concepta, puta pro homicidio, uel pro furto ſit pæna mortis; tunc etiam mandans tenebitur ea pœna: ſed ſi in perſonam loqueretur, puta ſi homicidium commiſerit, tunc mandans propriè non videtur feciſſe homicidium, & ſic non puniretur pæna ordinaria, qua puniretur mandatarius, ſed alia mitiore, Bart. in l. aut qui aliter, §. fin numero 3. ff. quod vi, aut clam, Dec. in l. is damnum dat, numero tertio & ſeq. ff. reg. iur. *Guiot.*

Succeſſiuè quæro.) De materia hac Decia. in tractat. crim. tom. 2. lib. 9. ca. 31. & ſeqq. vſq; ad 41. Menoc. de arb. iud. caſ. 471. Vulpel. in tract. aduerbiorum, ſeu propoſitionum num. 9. & 10. Tægius in ſua praxi, ca. 10. nu. 23. Farin. titul. de inquiſit. q. 3. vol. 1. & latius, q. 134. cap. 1. volum 5. & cap. 2. & 3. item q. 135. p. 1. & 4. & ſeqq. *Roſ.*

Succeſſiue quæro.) Adde † in hac materia, an mandans fie-
1 ri delictum puniri poſſit eadem pœna, qua punitur ille, qui propriis manibus deliquit, Menoch. de arbit. iudic. 353. & in
2 caſu præcedenti 352. habetur, quando † mandans pœna extra-
3 ordinaria ſit puniendus, & † mandatum quibus verbis inducatur, Maſcard. de probat. in concluſion. 1012. Ang. conſilio 22. incip. pro deciſione. Corn. conſilio 57. uolumine quarto, Ruin. conſilio ſexto volum. quinto. Decian. in tractat. crim. libro nono capitulo 24. per totum, ubi latiſſimè, Bero. conſilio 175. numero 28. uolumine tertio & Burſ. conſilio 192. numer. 26. in
4 quibus locis habetur, † quibus uerbis fiat mandatum, conſiliũ inflammatio, & inſtigatio; uide etiam Berta. conſil. 356. vbi conſuluit, an perſuadens, & inflammans ad ſui ipſius commodum, dicatur mandare, teneaturque ſtatuto de mandato, & annuere capite, uel his modis an importet conſenſum, uel mandatum, Bald. in conſilio 256. volum. 2. ubi dicit, quòd importat conſenſum.

5 Item adde, † quod mandati uerba ſunt prpbanda, Franc. Marſ. deciſ. 413. numer. 10. & 23. par. 1. & Burſat. conſilio 20. mum. 5.

6 Item adde, † ſi ego mandaui alicui, ut faceret homicidium, & ille mandauit alteri, quòd omnes tenentur eadem pęna, ſecundum Bald. in l. 1. §. nec autem, C. de caduc. tollen. & Petr. à Plaz. in epit. delict. ca. 15. num. 8. & ſimiliter mandatarius portans litteras ſcienter de homicidio tenetur ſecuto delicto, Carer. in §. homicidium el quinto numero 98.

7 Item Adde, † quod mandans in atrocibus delictis ex ſolo, & ſimplici mandato, etiam non ſecuto effectu, extraordinariè punitur, Bart. in l. non ſolum, §. ſi mandato, ff. de iniura. Menoch. de arbit. iud. caſu 352. num. 9. & Farin. in quæſtione 3. numero octauo licet nõ fuerit deuentum ad aliquem actum, ut per Carer. in pract. §. 5. num. 81. cũ ſeq. & Couar. in Clem. ſi furioſus in initio par. 2. numero 9. uerſ. 6. ubi ipſe quoque concludit, ſolũ mandatum in atrocib. arbitrio iudicis eſſe punien-
8 dum, & ibi † declaratur Bald. in l. non ideo minus, numer. ſeptimo C. de accuſat. ſentiens ad huic in grauibus mandatum non puniri, niſi proceſſum ſit ad aliquem actum ordinatum in ipſam mandati executionem, ut intelligatur de pęna ordinaria; quia regulam habemus affirmatiuam, quod † quælibet attentatio, ſiue actus, qui tendit ad delinquendum, eſt punibilis, non tamen in leuibus delictis. Menoch. de arbitr. iud. caſu 360. numero 86. & hoc procedit, etiam mandatarius recuſaret, cum mandatum ſit ex ſe delictum perfectum, ſcilicet in atrocibus delictis, quia mandans fecit, quantum in eo fuit; ut per Menoch.
10 de arbitr. iudic. caſu 360. numero 44. ut in ſimili † de attentante corrumpere iudicem, qui pæna extraordinaria punitur, licet iudex non conſenſerit, idem Menoch. caſu 343. numero 16. & ſi conſenſus mandatarii requireretur ad hoc, ut mandatum eſſet delictum punibile, fruſtra Doctores dixiſſent, quòd
11 † mandatarius, qui non acceptauit mandatum, facit indicium contra mandantem, etiam ad torturam, ex quo ſumus in his quæ communiter fiunt ſecretò. Bald. conſilio 429. volum tertio Marſ. conſilio 22. numero 28. & Boſſ. in titul. de indiciis, numero 154. concurrente tamen aliqua præſumptione, uel ſaltem ſuſpicione, ut per Clar. quæſtione 21. uerſiculo ex hac
13 concluſione. Nec obſtat † illa generalis conſuetudo, quod non punitur affectus, niſi ſit ſecutus effectus; quia procedit quò ad pęnam ordinariam, non autem quo ad extraordinariam, quæ per dictam conſuetudinem non cenſetur abrogata, ut per Couarruu. in d. Clement. ſi furioſus in initio parte ſecunda numero ſexto uerſiculo tertio eſt omnino conſiderandum

QVÆST. LXXXIX.

Succeſſiuè quæro, nunquid mandans a *fieri delictum debeat puniri eadem pęna, qua punitur ille, qui maleficium proprijs manib. committit. Reſp. In hoc articulo magna fuit aliquando controuerſia inter ſcribentes: nam aliqui dixerunt, quod aut mandatarius erat alias facturus delictum, & eo caſu mandans non tenetur: aut vero non erat aliàs facturus, & tenetur. Sed certè hæc diſtinctio communiter reprobatur, vt dicit Iaſ. in l. 1. poſt num. 22. C. de ſer. fug. nam quando mandatum cadit in delictum, non eſt adhibenda diſtinctio, an mandatarius eſſet facturus, vel non, vt dicit gl. approbata in l. 1. §. perſuadere, in glo. magna, ff. de ſeruo corrup. & eſt communis regula, vt ait Gomeſ. in §. pęnales poſt num. 10. Inſt. de actionib. Et ideo Bar. in l. non ſolum, §. ſi mandato, nu. 19. ff. de iniur. tenuit indiſtinctè, quod mandans puniatur eadem pœna, qua puniendus eſt mandatarius ipſe qui delictum commiſit. Et illa doctrina Bart. eſt cõiter approbata, vt dicit Curt. Iun. conſ. 237. nu. 5. Cotta in verbo, Mandans homicidium. Hãc etiam opi. dicit eſſe communem Gand. de malef. in tit. de tranſac. & in titul. de pęnis, prout illum refert Pract. Carer. fol. 331. poſt numer. 123. verſ. ſequitur etiam, & quinto, Iaſ in l. ſi quis mihi bona, §. ſed quid ſi mandauit, nu. 16. ff. de acq. hæred. & in d. l. 1. num. 22. C. de ſer. fug. quem refert Pract. Carer. fol. 310. n. 75. & Dida. in repet. clem. ſi furioſus, fol. 291. verſ. hæc vero diſtinctio. & Practica*

dum & Menoch. in dicto caſu 360. numero 92. vbi ad ſaturitatem.

Et quòd mitius puniantur delicta attentata, ponit Tiraq. de pæn. cauſ. 39. vbi latè, & cauſ. 58. numero primo ubi numero 10. ponit, quando æquè condemnantur attentatum, & perfectum, & an ſecundum ſtatuta puniantur numero 11. & cauſ. 37. per totum.

13 Item adde, † quòd ſimiliter mandatarius ex ſola mandati acceptatione, ſi delictum eſt atrox, pæna arbitraria punitur, etiam quod mandatum non habuerit effectum, quia ſibi reuocatum fuerit. Gomeſ. de delictis capitolo tertio numero 41.
14 & 42. ubi etiam † ex quibus cauſis mandatarius, qui ſuſcepit mandatum, excuſari poſſit. *Baiar.*

b *Et hæc opin.*) Farin. d q. 129. p. 3. numer. 138. *Roſ.*

c *Sed quæro.*) Adde, ſi ſtatutum imponat pænam mortis pro homicidio, & ſtat aliud ſtatutum, quod nullus corporaliter puniatur, niſi lege municipali caueatur, an mandans fieri homicidium capite puniatur, Bald. in conſilio 52. volum. primo & conſilio 384. volum. quinto uide etiam Menoch. de arbitr. iud. caſu 276 numero 23. cum ſeqq. ubi an tale ſtatutum deroget iuri communi, Cepol. conſilio 26. numero 28. & Signor. conſ. 119.

Item adde, quòd ſtatutum puniens, delinquentem pæna odioſa, & à reguli iuris exorbitanti, comprehendit etiam mandantem fieri delictum, Imol in l. gallus, §. & quid ſi tantum colu. penul. ff. de liber. & poſthum. & Beron. in conſilio 14. num vndecimo volum. ſecundo *Baiar.*

Conradi, fol. 326. nu. 11. b *Et hæc opin. tenenda eſt tanquam verior, & magis communis, quam etiam vidi ſeruari in quodam Auguſtino Marentino, qui mandauerat filio ſuo, vt vxorem ſuam interficeret, prout ille interfecit, & fuit patri mandanti caput amputatũ, 3. Aprilis, 1558. P. N.*

2 *Sed* c *quæro, nunquid ſtatutum puniens facientem delictum habeat locum etiam in mandante fieri illud delictum. Reſp.* d *Aut ſtatutum loquitur in perſonam, puta, Si quis occiderit. Si quis vulnerauerit, &c. & non comprehendit mandantem.* e *Aut verò loquitur in rem, ſ. in ipſum maleficium, puta, pro homicidio ſit pęna mortis: & hoc caſu vtiq; comprehendit mandantem. Et hæc eſt doctrina Bartol. in l. ſed & ſi vnius, §. ſeruus, nu. 2. & ſeq. ff. de iniur. & in l. aut qui aliter. §. fi. nu. 3. ff. quòd vi, aut clam. quam dicit eſſe communiter approbatam Decius in l. ſi quis id quod, nu. 38. & ſeq. ff. de iuriſdict. omnium iud. Cur. Iun. in l. 2. §. ſi procurator, num. 4. ff. quod quiſq; iur. Hanc etiam opi. dicit eſſe communem Alexan. in l. 1. in princ. nu. 23. ff. de ver. obl. quem refert Aug. ad Angelum de maleficijs in verbo, Sempronium, poſt nu. 33. & Bologn. conſilio 34. col. 4. verſ. quod autem conſtitutio, & Boſ. in tit. de pęnis, nu. 14. Iaſ. in d. l. ſi quis id quod, n. 36. in fi. & in l. ſi is, qui pro emptore, num. 361. ff. de vſucap. Pract. Carer. fol. 302. n. 59. Placa in lib. 1. delictorum, c. 1. num. 8. & c. 15. num. 22. Villalpand. in repet. l. 22. cap. 99. num. 6. Taeg. in pract. crimin. c. 10. n. 20. Mandans. nu. non dicitur propriè facere, ſed interpretatiuè, ſecundum Bart. in locis præallegatis, cũ quo eſt communis opin. fere omnium ſcribentium, vt dicit Vinc. Paleo. inter conſilia Ale. conſilio 65. numero 11. lib. 4. Bene verum eſt, quòd ex antiquis multi tenuerunt contrarium, ſ. quod ẽt ſi ſtatutum loquatur in perſonam, puta, Quicunq; fecerit homicidium, &c. comprehendat nihilominus ipſum mandantem. Et hanc opi. eſſe magis communem dixit Gand. in tit. de tranſact. in fin. vbi etiam ſubdit, quòd ita cõmuniter obſeruatur: quem refert Albe. in 3. parte ſtatutorum, q. 44. nu. 15. Ita etiã ſeruare iudices, & aſſeſſores atteſtatur Pract. Carer. folio 305. num. 62. Vide, quæ dixi ſupra q. 58. ver. Vnum autem volo.* f *Et certè ſi ſtatuta receperunt talem interpretationẽ à conſuetudine, minimè ſunt mutanda, &c. Sed circumſcripta conſuetudine, op. Bar. proculdubio eſt magis cõis, vt ex prædictis apparet. Et ideo non eſſet ab ea in iudicando, aut conſulendo recedendum.*

3 *Scias* g *autem, quòd mandans homicidium committi,*

d *Aut ſtatutum loquitur in perſonam.*) Supra quæſtione 85. verſiculo ſolet etiam, & de interpretatione ſtatuti quęſtione 86. uerſiculo ſed quæro ad med. ubi dixi: & in proprijs terminis, in quibus loquitur Clar hic, uide Vinc. Paleotum inter conſilio Alexand. conſilio 65 numero 14 uolum. quarto. Adde quod ſicut mandans, & mandatarius puniuntur eadem pæna, ut hic in principio quæſtionis, ita pax prohibita cum mandante eſt etiam prohibita cum mandatario, ſup. quæſtione 58. verſiculo unum autem; ſic etiam poſito, quòd mandans, & mandatarius fuerint in diuerſis libellis accuſati, poſſunt tamen ſimul, & ſemel condemnati etiam in eadem ſententia, quod eſt ſingulare, ita dicit Boer. in addit. ad Dyn. in reg. qui per alium. poſt numero tertio in littera A. de reg. iuran. in 6. Diffe-
14 runt tamen † mandans, & mandatarius, quia mandans non tenetur ex mandato, ſed ex delicto propter mandatum, ut eſt ſupra quæſtione 38. uerſiculo. Item quæro. poſt med. & betur infra uerſic. ſequent. ex quo infertur bene ſenſiſſe Menoch. contra Clar. in hoc loco uerſiculo primo ut patet in d. Tract. de arbitrar. Iud. libro ſecundo centur. 4. caſu 352. nume. 13. nam ſi mandans non tenetur ex mandato, ſed ex delicto propter mandatum, patet, quotieſcunque delictum non eſt ſecutum, ob mandatum non teneri mandantem: non enim facto mandantis ſecutum tunc dicitur delictum, ut ibidem per Menoch. ſed hic cadere poteſt pulchrum dubium, ecce ego mando G. M. quod maleficium committat, ipſe promiſit; ſed cum, aut non auderet, aut non poſſet, alij idem maleficium commiſit, qui illud perpetrauit; an ego teneat de delicto propter mandatum? videtur quod non; ſi G. M. vel ab eo mandatum ſuſcipiens pęnas dederit; per Tex. in l. ſi ego ff. quod vi, aut clam, & ibi gloſſ. Et proſequendo ordinem mandatorum quid ſit in mandato Iudicis; uide ſupra quęſtione 29. in princ. de mandatis Principum ſupra quæſtione ſexta uerſiculo. Præterea ſcias, ubi dixi, quomodo in eorum mandatis procedat Iudex; & quæſtione 64. uerſic. ſed nunquid, ac alibi ſæpe. *Drogh.*

e *Aut vero loquitur.*) Farin. d. quæſtione 135. parte tertia numero 96. & ſic an uere, uel fictè delinquat, ibidem numero 97. & pluribus ſequen. Bonacoſſa quæſtione crimin. uerbo mandans, Bal. conſilio 384. libro quinto *Roſ.*

f *Et certe ſi ſtatuta.*] Sic & habetur ſupra quæſtione 84. uerſiculo ſed pone, & melius uerſ. hæc autem. *Drog.*

g *Sias autem, quod mandans homicidium.*) Quid ſi unus mandat alteri, ut occidat, & ille alteri mandat, quod uterque teneatur, habetur per Lud. Carer. in practic. crimin. §. homicidium 5. numero 63. An autem inquiſitio poſſit formari contra illum, qui dicitur mandaſſe homicidium, quando neſcitur, neque apparet de mandatario, ui per Natt. eius conſilio 422. ubi quod ſic. Similiter inquiſitio formari poteſt contra, ſi ignoretur nomen homicidæ, per Boſſ. titul. de delicto, numero 33. Sed qualiter hoc ultimum practicatur, uide per Boſſ. titul. de inquit. numero 78. ubi inquiſitio debet continere perſonam delinquentis certam ſaltem per duas demonſtrationes. Imò bonum eſſet, ut ceſſet dubitatio, ſequuto banno, & capto bannitò, an ſit ille, quod plures duabus ponantur, ui. ibidem an & quando reuocaris mandatum teneatur, & quando dicatur reuocare, uide per Carer. ubi ſupra nume. 79. *Giach.*

Sias autem.) Farinac. d. quæſtione 135. parte prima, numero 174. & alijs ſequent. & uolum. primo quæſtione 7. titulo de inquiſit. *Roſ.*

Scias autem.] Adde quæ poſui ſupr. in q. 38. in verſ. itẽ quęro nunquid mandans. *Baiard.*

h *Non autem ex mandato.*] Supra q. 38. verſ. item quæro, poſt med. Adde Iac. Butrig. inter conſ. crim. diuerſ. conſ. 25. numer. 23. & 25. vol. 1. Bald. in l. & ſi priuatorum ſub nu. 17. C. ſi à non comp. iud. *Drogh.*

i *Dati mandati.*] Supra q. 31. verſ. Quod de anno ad fin. & de hoc vide etiam Plott. inter conſil. crim. diuerſ. conſ. 109. per tot. qui in terminis accuſationis, & querelę per nouam conſtitut. Mediolani, latè diſcurrit ſuper anno, menſe, dĩe, loco, & loco loci. *Drogh.*

Dati mandati.] Adde ad idẽ, ac declara, vt per pract. Carer. vbi ſup. poſt num. 83. *Giach.*

Dati mandati.] Vide aliqua in cõtrarium apud Soc. conſ. 55. col. fin. in 5. vol. & Farin. q. 135. part. 1. nu. 90. *Roſ.*

K *Licet ignoretur nomen occiſi.*] Adde ſupra q. 4. verſ. quando verò ad med. ibi, licet enim ignoretur q. 31. verſ. Dictum eſt de forma in fin. *Drog.*

l *Contra mandantem.*) In contrarium tamen vide per Carer. in pract. crimin. d. §. homicidium. 5. num. 89. *Giach.*

m *Quæro, in quo loco.*] Farin. vbi ſupr. nu. 3. nu. 149. *Roſ.*

n *Pone, aliquis mandauit.*] Idem in nuntio
15 portante † litteras de homicidio: nam eo ſequuto tenetur nuntius, ſi fuerit ſciens, ſicut mandans, vt poſt præfatos per Carer. in pract. crim. §. homicidium. 5. nume. 94. & 98. vbi idem de nuntio portante litteras de proditione, & tractatu contra rẽpubl. aut contra Principẽ, quia tenetur, vt principalis. *Giach.*

Pone aliquis.] Adde,
15 quòd † Bald. in l. non ideò minus col. pen. verſ. Item quæro, C. de accuſat. concludit, quòd quando erat in poteſtate mandatarij fines mandati ſeruare, vt ſi quis mandaret alicui, vt aliquem percuteret extra plateam, & ille percuſſit in platea, tunc mandans non tenetur, & idem tenuit Aretin. in tract. malefic. in verb. & Sempronium mandantem, q. 18. num. 36. & ibi Auguſt. de Arim. & Cæpoll. in conſil. 34. hic allegato, & de mandato ad baſtonatas, ex quibus mors ſequatur, vide Marſil. in conſil. 97. Carrer. pract. crimin. in §. circa, numer. 73. & ad hanc quæſtionem, quando mandatarius excedit fines mã dati, an mandans teneatur de exceſſu, latè per Monticellum in praxi crimin. in reg. 7. nu. 58. cum ſeqq. & Menoch. de arbitr. iud. caſu 356. num. 3.

16 Item † adde, quod ſi mandatarius excederet mandatum vidente, vel ſciente mandante, & non contradicente, tunc teneretur pœna ordinaria, dummodò poſſet veriſimiliter credi, ꝙ excaſſiſſet nomine ipſius mandantis. Alex. conſ. 76. col. penultim. vol. 4. & conſ. 179. col. 2. vol. 6. & Decian. conſil. 427. per totum. *Baiard.*

o *Sed certè.*] Farinac. d. quæſt. 135. part. 4. numer. 151. cum alijs ſeqq. *Roſſ.*

tenetur de homicidio propter mandatum; h *non autem ex mandato. Ita dicit Bart. in dict. l. non ſolum, §. mandato, poſt num. 9. & eſt communis opino, vt dicit Marian. in cap. propoſuiſti, poſt nu. 22. verſ. Nono quæro, de foro compet. Boſſ. in titulo de foro compet. numero 109. Vtilitas autem huius concluſionis poteſt eſſe maxima, quia cum teneatur de homicidio propter mandatum, ſufficit, quòd in inquiſitione, vel accuſatione ponatur locus, & tempus ſecuti homicidij, abſque eo quod ponatur locus, & tempus dati mandati. Item poterit puniri in loco homicidij, vt infra ſtatim dixi. In hoc autem propoſito videndum eſt elegans conſilium Nattæ 422. vbi conſuluit, ꝙ licet ignoretur nomen mandatarij, poteſt procedi contra mandantem: Quòd nota.*

4 *Quæro,* m *in quo loco mandans debeat puniri, an in loco mandati, an autem in loco commiſſi delicti. Dixi in d. q. 38. verſ. Quæro etiam.*

5 *Pone,* n *aliquis mandauit Titio, vt vulneraret Seiũ, & Titius illum occidit: nunquid mandans erit puniendus pœna homicidij. Reſp. Aliqui dicunt, quòd non. Et hanc opin. dicit eſſe communem Dec. conſ. 482. num. 16. & conſil. 622. circa fin. ſecundum quam refert etiam conſuluiſſe Anton. de Roſellis, Franc. de capitibus lictæ, & Ang. de Caſtr. inter conſil. crimin. Cæpol. conſil. 35. 36. 37. & 38.* o *Sed certè hæc opin. mihi nunquam placuit: nam (vt dici ſolet) Vulnera non dantur ad menſuram: Propterea ego dicerem, quòd ſi fuit mandatum ad percutiendum alapa, vel baculo tunc ſi mandatarius occidat, non tenetur mandans de homicidio: quia facile poterat ille percutere, & non occidere: & ideò puniendus eſt mandans* p *tantummodo pęna extraordinaria, & hanc eſſe communem opin. atteſtatur Plaza lib. 1. delict. cap. 15. nu. 1. ſecundum quam conſuluit Gramm. conſ. crim. 20. Idem etiam dicerem, ſi* b *fuit mandatum ad ſfriſandum, prout in caſu, in quo conſuluit Dec. in conſ. 622. Apparet enim, quod iuſſit fieri actum, ex quo de ſui natura non ſolet ſequi mors, maximè cum ſfriſatio fiat in facie cæſum, quo quidem modo nunquam ſolet quis ad mortem vulnerari. Idemq; ſi mandaſſet famulo, vt daret alicui vnum gnoccum, vt in caſu Iaſ. conſ. 188. libro 2. Sed ſi mandatum fuit ad vulnerandum; tũc ego dico, quòd ſi ille occidat, ipſe* ſ *tenetur de homicidio: quia nulla fere eſt pars corporis præter faciẽ, in qua vulnera non poſſint eſſe lethalia, vt experientia quotidie docet. Et hanc opin. dicit eſſe communem Boſſ. in tit. de mandato ad homicid. num. 10. ſecundum quam conſuluit Cæpolla conſil. crim. 34.*

p *Tantummodo pæna extraordinaria.*] Adde hanc pænam extraordinariam, his, quæ de pęnis extraordinarijs dixit ſup. q. 83. in princip. & q. 17. verſ. fin. in fin. *Drog.*

q *Mandatum ad ſfriſandum.*] Non tamen percipio differentiam, vt quis nõ teneatur ad mortem ob mandatũ ad ſfriſandum, ſicut ob mandatum ad vulnerandũ; per regulam, qui dat cauſam damni, damnum dediſſe videtur; & ſi caſus contingeret, quod mors ſequeretur ex ſfriſatione mandata, contrariũ huic dicto iudicarem, quia nõ ſunt facienda mala, vt eueniant bona; Et ego vidi annis præteritis quendam, qui ob mandatum ſibi datum, vt Hebræum ſfriſaret in ciuitate Cremonæ, illum ſfriſauit quidem, ſed ita ineptè, quòd mortuo Hebræo fuit, & ipſe decapitatus; & credo, quòd niſi mãdans aufugiſſet, etiam ipſe decapitatus fuiſſet; Adde ſup. q. 84. verſ. Alius eſt caſus; & verſ. Sed pone. Menoch. de arbitr. iud. lib. 1. q. 90. num. 31. cum ſeq. vide Boſſ. tit. de homic. nu. 72. & in his terminis per Fel. in c. cum olim, coll. mihi 3. verſicul. alibi, Baldus extra de offic. deleg. *Drogh.*

Mandatum ad ſfriſandum.) Farin. vbi ſup. d. p. 4. nu. 156. & 157. *Roſſ.*

r *Sed ſi mandatum.*) Alc. conſ. 23. libr. 7. *Roſ.*

Sed ſi mandatum fuit.) Adde quattuor limitationes, vt per Carrer. in practica criminal. in dicto §. circa, numero 73.

17 Item † adde, quòd mandans vulnerari, ſi mandatarius interfecerit, tenetur de homicidio, etiam quod expreſſe mandaſſet, vt non interficeret, Carrer. in pract. crimin. in §. circa numero 73. & latiſſimè per Monticell. in dicta regul. 7. nu. 58. cum ſequent.

18 Item † adde, quod mandans mulierem rapi, ſi in ipſo raptu occidatur, mandans non tenetur de occiſo, nam raptus cauſa libidinis fit, & potius mandans voluiſſet omninò eam viuere, vt cum ea libidine explere poſſet: ita in ſpecie conſuluit Dec. conſilio 234. num. 5. & ante eum Alex. in conſ. 140. volum. 1. & Aret. conſ. 20. *Baiard.*

ſ *Tenetur de homicidio.*) Vide per Carer. in pract. crimin. §. homicid. 5. poſt num. 63. vbi circa hoc quattuor tradit limitationes, quas Auctor non tangit. *Giach.*